

Ministeren

Indfødsretsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Folketingets Indfødsretsudvalg har den 16. december 2015 efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL) stillet følgende spørgsmål nr. 28 (alm. del) til udlændinge-, integrations- og boligministeren, som hermed besvares.

24. januar 2016

Udlændinge-, Integrations- og
Boligministeriet

Spørgsmål nr. 28:

Hvilke muligheder har en indfødsretsansøger med en langvarig funktionsnedsættelse for at tage retlige skridt, hvis den pågældende mener, at Danmark i hans eller hendes sag har handlet i strid med FN's handicapkonvention ved at give afslag på ansøgning om dansk statsborgerskab, såfremt afslaget er givet efter forelæggelse for Folketingets Indfødsretsudvalg, hvem skal ansøgeren i givet fald anlægge sag mod ved danske eller internationale retsorganer, og hvem kan af et dansk eller internationalt retsorgan tilpligtes at rette op på den lidte skade?

Slotsholmsgade 10
Post 1216 København K
Tel. 7226 8400
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Ref.-nr. 1830149

Spørgsmålet er tidligere stillet i folketingsåret 2014/2, jf. IFU alm. del - spm. 36.

Svar:

1. Højesteret har ved dom af 13. september 2013 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, s. 3328-3336) fastslået, at en ansøger, der ikke er blevet medtaget i en lov om indfødsrets meddelelse, ved domstolene kan få prøvet, om folkeretlige forpligtelser er krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse.

Det fremgår af dommens præmisser, at:

"Danmark har tilsluttet sig den europæiske menneskerettighedskonvention og en række andre internationale konventioner, der kan have betydning for behandlingen af ansøgninger om eller for tildeling af statsborgerskab (indfødsret). Danmark har herved påtaget sig en række folkeretlige pligter, som også i forarbejder til indfødsretsloven forudsættes efterlevet ved Folketingets og Indfødsretsudvalgets drøftelse af skønnet over, om dansk indfødsret skal meddeles en ansøger, jf. herved lovforslag L 69, Folketingstidende 1998-99, tillæg A, s. 1794. En ansøger, der ikke er blevet medtaget i en lov om indfødsret, kan derfor ved domstolene få prøvet, om folkeretlige forpligtelser er krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse. En sådan domstolsprøvelse vil ikke være i strid med regeringens eller Folketingets kompetence efter grundlovens § 21 og § 41, stk. 1, vedrørende lovforslags fremsættelse eller grundlovens § 44, stk. 1. Disse bestemmelser udelukker derimod f.eks. domstolsprøvelse af påstande om, at ansøgeren skal medtages i et lovforslag om indfødsret eller skal meddeles indfødsret ved lov".

En ansøger, som ikke er blevet medtaget i en lov om indfødsrets meddelelse, kan derfor ved de danske domstole få prøvet, om folkeretlige forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (Handicapkonventionen), er blevet krænket, og om ansøgeren i den anledning har krav på erstatning eller godtgørelse.

2. Danmark har tiltrådt en række internationale konventioner, herunder bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og flere FN-konventioner om menneskerettigheder, der giver enkeltpersoner mulighed for at klage, hvis de pågældende mener, at deres rettigheder i henhold til konventionerne er blevet krænket af Danmark.

For så vidt angår Handicapkonventionen, som der særligt spørges ind til i spørgsmålet, kan Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet således oplyse, at Danmark i 2014 har ratificeret den valgfri protokol af 13. december 2006 til konventionen, som giver mulighed for, at enkeltpersoner eller grupper af mennesker kan klage til FN's Handicapkomité, hvis de mener, at deres rettigheder i henhold til konventionen er blevet krænket af Danmark.

FN-komitéerne, herunder Handicapkomitéen, behandler klager over staters overtrædelser af konventionerne og de tilhørende protokoller. Komitéerne kan derfor kun behandle klager over handlinger eller undladelser, som staten er ansvarlig for. Staten er ansvarlig for alle offentlige myndigheders handlinger. Både Regeringen, Folketinget, forvaltningen og domstolene skal overholde konventionerne.

Komitéerne er ikke appelinstant for de nationale afgørelser og kan som følge heraf ikke tilsidesætte eller ændre afgørelser, som er truffet af nationale myndigheder. En klagesag ved en FN-komité ender med, at den pågældende komité sender en udtalelse med sine synspunkter og eventuelle henstillinger til staten og til klageren. Staterne er ikke retligt forpligtet til at følge FN-komitéernes udtalelser.

For at komitéerne kan realitetsbehandle en klage, forudsættes det, at en række klagebetingelser er opfyldt, herunder bl.a. at klagen ikke må være grundløs eller utilstrækkeligt underbygget, og at alle nationale retsmidler er udtømt.

Inger Støjberg

/

Jesper Jarnit